

শ্রীঃ
শ্রীমতে রামানুজায় নমঃ
শ্রীমতে নিগমান্তমহাদেশিকায় নমঃ
শ্রীসীতালক্ষ্মণভরতশক্রহনুমৎসমেত শ্রীরামচন্দ্র পরব্রহ্মণে নমঃ

শ্রীমদ্রামায়ণে রাল্মীকীযে আদিকাৰ্যে অযোধ্যাকাণ্ডে

॥ একোনপঞ্চাশঃ সৰ্গঃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

শ্রী রঙ্গরামানুজ মহাদেশিকন্

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

श्रीः
श्रीमते रामानुजाय नमः
श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः
श्रीसीतालम्बणभरतशङ्करहनुमत्समेत श्रीरामचन्द्र परब्रह्मणे नमः

॥ एकोनपञ्चाशः सर्गः ॥

ग्राम्याणां रार्तां शृण्वतः श्रीरामस्य कोसलसीमानमतिक्रम्य गमनं
रेदक्षतिगोमतीस्यन्दिकायाः सरितः समुत्तीर्य तस्य सुमन्त्रं प्रति
किञ्चिन्निरेदनम्

रामोऽपि रात्रिशेषेण तेनैर महदन्तरम्।
जगाम पुरुषर्यामः पितुराञ्जामनुस्मरन् ॥ 2.49.1 ॥

तथैव गच्छतस्तस्य र्यापायाद् रजनी शिरा।
उपास्य तु शिरां सक्यां रिषयानत्यगाहत् ॥ 2.49.2 ॥

ग्रामान् रिक्ष्टसीमान्तान् पुष्पितानि रनानि च।
पश्यान्नतिथयो शीघ्रं शनैरिह हयोत्तमैः ॥ 2.49.3 ॥

शृण्वन् राचो मनुष्याणां ग्रामसंरासरासिनाम्।
राजानं धिग् दशरथं कामस्य रशमास्थितम् ॥ 2.49.4 ॥

हा नृशंसद्य कैकेयी पापा पापानुबन्धिनी।
तीक्ष्णा सन्तिन्नमर्यादा तीक्ष्णकर्मणि रतते ॥ 2.49.5 ॥

या पुत्रमीदृशं राज्ञः प्ररासयति धार्मिकम्।
रनरासे महाप्राञ्जं सानुक्रोशं जितेन्द्रियम् ॥ 2.49.6 ॥

कथं नाम महाभागा सीता जनकनन्दिनी।
सदा सुखेऽभिरता दुःखान्यनुभविष्यति ॥ 2.49.7 ॥

অহো দশরথো রাজা নিঃস্নেহঃ স্বসুতং প্রতি।
প্রজানামনঘং রামং পরিত্যক্তুমিহেচ্ছতি ॥ 2.49.8 ॥

এতা রাচো মনুষ্যাণাং গ্রামসংরাসরাসিনাম্।
শৃংৱন্নতিযযৌ রীরঃ কোসলান্ কোসলেশ্বরঃ ॥ 2.49.9 ॥

ততো রেদশ্ৰুতিং নাম শিররারিরহাং নদীম্।
উত্তীর্ষাভিমুখঃ প্রাযাদগস্ত্যাধ্যুষিতাং দিশম্ ॥ 2.49.10 ॥

গংৱা তু সুচিরং কালং ততঃ শীতরহাং নদীম্।
গোমতীং গোযুতানুপামতরং সাগরঙ্গমাম্ ॥ 2.49.11 ॥

গোমতীং চাপ্যতিক্রম্য রাঘরঃ শীঘ্রগৈইযৈঃ।
মযুরহংসাভিরুতাং ততার স্যন্দিকাং নদীম্ ॥ 2.49.12 ॥

স মহীং মনুনা রাজ্ঞা দত্তামিক্ষ্রাকরে পুরা।
স্ব্ফীতাং রাষ্ট্রবৃত্তাং রামো রৈদেহীমন্ৱদর্শযৎ ॥ 2.49.13 ॥

সূত ইত্যের চাভাষ্য সারথিং তমভীক্ষ্মশঃ।
হংসমত্তস্বরঃ শ্রীমানুরাচ পুরুষোত্তমঃ ॥ 2.49.14 ॥

কদাহং পুনরাগম্য সরয্বরাঃ পুষ্পিতে রনে।
মৃগযাং পর্যটিষ্যামি মাত্রা পিত্রা চ সঙ্গতঃ ॥ 2.49.15 ॥

নাত্যর্থমভিকাঙ্ক্ষামি মৃগযাং সরযুরনে।
রতির্হেষাতুলা লোকে রাজর্ষিগণসম্মতা ॥ 2.49.16 ॥

রাজর্ষীণাং হি লোকেহস্মিন্
রত্যর্থং মৃগযা রনে।
কালে কৃত্যং তাং মনুজৈ -
ধ্ব্নিনামভিকাঙ্ক্ষিতাম্ ॥ 2.49.17 ॥

স তমধ্বানমৈক্ষ্ৰাকঃ সূতং মধুরযা গিরা।
তং তমর্থমভিপ্ৰেত্য যযৌ রাক্যমুদীরযন্ ॥ 2.49.18 ॥

॥ ইত্যর্ষে শ্রীমদ্রামায়ণে রাল্মীকীয়ে আদিকার্যে
অযোধ্যাকাণ্ডে একোনপঞ্চাশঃ সর্গঃ ॥